

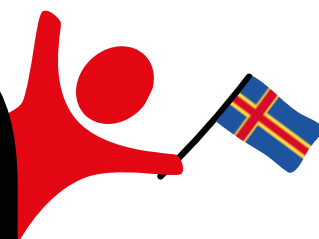

Rädda Barnen
Åland

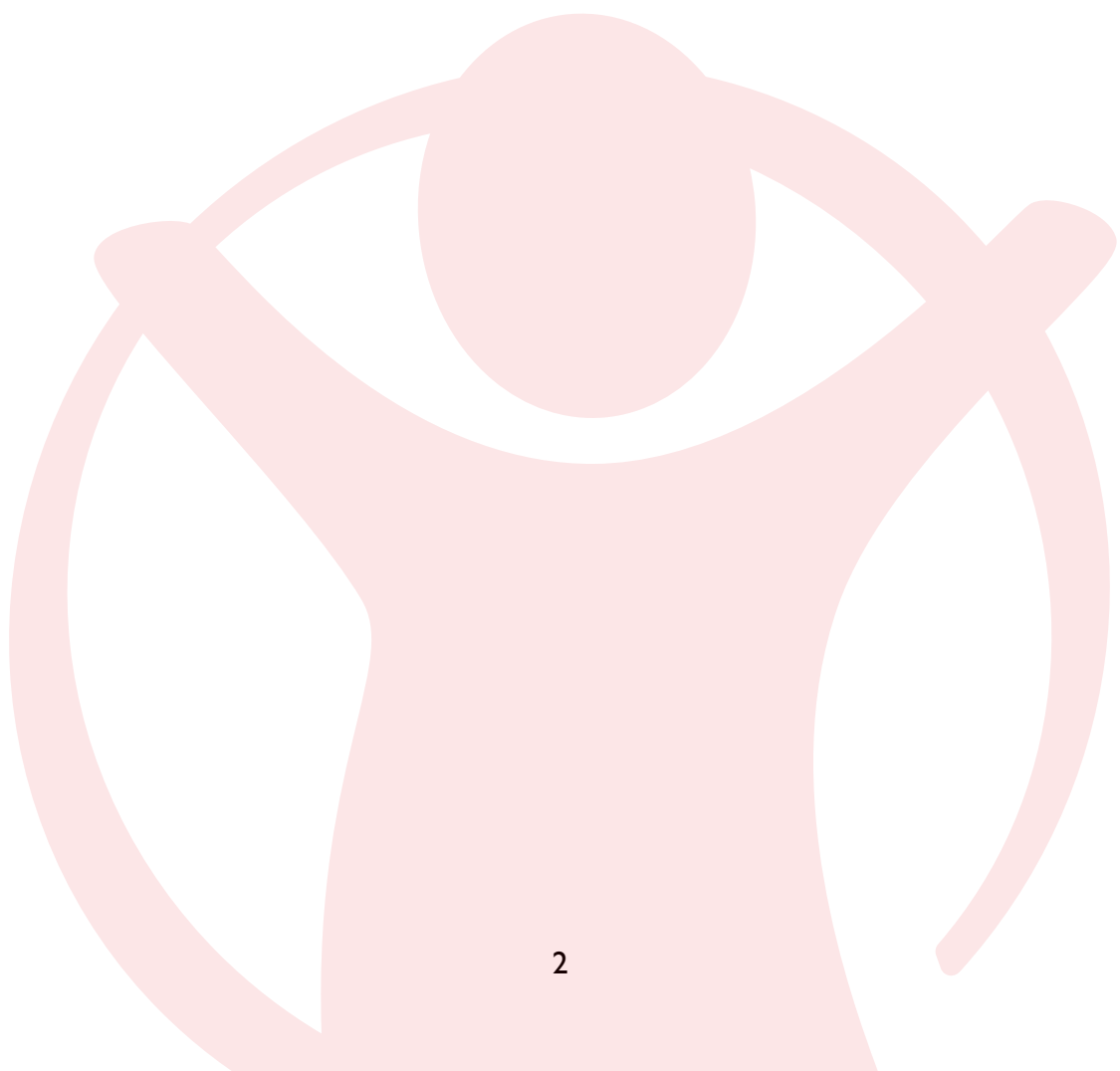
VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2021

BARNKONVENTIONEN

30

ÅR PÅ ÅLAND

Mission

Rädda Barnen kämpar för barns rättigheter, i syfte att omedelbart och varaktigt förbättra barns liv överallt i världen.

Vision

Rädda Barnen arbetar för en värld där man respekterar och värdesätter barn, lyssnar till barn och lär av dem, ger barn framtidstro och möjligheter.

Värderingar i vårt arbete

Allt arbete som Rädda Barnen utför ska kännetecknas av engagemang, mod, kompetens och uthållighet. Den globala Rädda Barnen-rörelsen har gemensamt definierat de värderingar som ligger till grund för vårt arbete.

Ansvar

Vi tar ansvar för att använda våra resurser effektivt och för att nå mätbara resultat. Vi hålls till svars gentemot givare, partners och framförallt barn.

Ambition

Vi ställer höga krav på oss själva och på våra kollegor. Vi sätter högt ställda mål och är fast beslutna att förbättra kvaliteten i allt vi gör med och för barn.

Samarbetsvilja

Vi respekterar och värdesätter varandra. Vi tar tillvara vår mångfald och arbetar med partners för att ytterligare stärka vår gemensamma förmåga att göra skillnad för barn i världen.

Kreativitet

Vi är öppna för nya idéer och vågar satsa. Vi välkomnar förändring för att utveckla varaktiga lösningar med och för barn.

Integritet

Vi strävar efter att uppträda på ett ärligt och föredömligt sätt. Vi sätter aldrig vårt anseende på spel. Vi agerar alltid utifrån barnets bästa.

Innehållsförteckning

Förord

1. Organisation
 - 1.1. Medlemmar
 - 1.2. Styrelse
 - 1.3. Personal
 - 1.4. Finansiering
 - 1.5. Insamlingsarbete
 - 1.6. Föreningsinformation och samarbeten
2. Verksamheter på Åland
 - 2.1. Lekterapi
 - 2.2. Barnens internet
 - 2.3. Barnkonventionsverksamhet
 - 2.4. Ungdomsverksamhet
 - 2.5. Socialt utsatta barn
 - 2.6. Utbildning, information och påverkansarbete
 - 2.7. Bidrag och stöd
3. Internationell verksamhet
 - 3.1. Katastrofbistånd
 - 3.2. Kill- och tjejgrupper i Litauen

Bilagor:

4. Matris
Matris med Målsättningar, planerade åtgärder och förverkligande i förhållande till verksamhetsplanen 2021.

Förord

Ännu ett år av barnrättsarbete!

Under verksamhetsåret 2021 firade vi att Rädda Barnen arbetar för en värld där man respekterar och värdesätter barn, lyssnar till barn och lär av dem, ger barn framtidstro och möjligheter.

Rädda Barnen på Åland är väldigt glada över möjligheten att genom påverkansarbete vara delaktiga i höranden och remissförslag och bidra med ett barnrättsperspektiv. Även barnkonventionspiloterna uppskattar möjligheten att samarbeta med beslutsfattare på Åland.

Under verksamhetsåret håller vi fast på den inslagna vägen för föreningens barnrättsarbete. Vi arbetar både främjande och förebyggande med barns rättigheter, både direkt med barn och unga och med viktiga vuxna som på olika sätt påverkar barns liv. Barns psykiska hälsa och möjligheten till delaktighet är viktiga områden som på olika sätt finns med i alla delar av Rädda Barnens verksamheter.

Vi är stolta över vår mångsidiga verksamhet som under den rådande Coronapandemin till stor del gått att genomföra. Det har bland annat hållits familjehemsläger på svenska, Ninni-träffar, Se-mig läger och olika skolbesök.

I mars 2021 var det 30 år sedan det Åländska parlamentet antog barnkonventionen, detta har uppmärksammats på olika sätt.

Årets verksamhetsberättelse är ett försök att sammanfatta ett händelserikt år. Den visar på både bredd och djup i det barnrättsarbete som görs av föreningen, ofta i samarbete med fler aktörer för långvarig förändring. Tillsammans kan vi göra skillnad för och med barn på Åland och i världen. Du som läser detta är högst troligen en medlem, en samarbetspart, en finansiär eller en person som är extra intresserad av Rädda Barnens verksamhet och vårt barnrättsarbete. Rädda Barnens verksamhet möjliggörs tack vare dig. Det är enskilda individer som i sitt engagemang eller i sitt ämbete tar steg för att skapa ett samhälle som lever upp till barnkonventionens stadganden.

Varmt tack för att du är med och gör skillnad!

Rädda Barnen på Åland r.f.

Johanna Lang
Ordförande

Johanna Sporre-Karlsson
Vice ordförande

1. Organisation

1.1. Medlemmar

Civilsamhället har sin kraft i att enskilda personer kommer samman med andra och tillsammans vill förändra eller förbättra samhället. Hos Rädda Barnen samlas människor som brinner för barns rättigheter. Rädda Barnen verkar tack vare det stöd som medlemmar, frivilliga och olika delar av samhället ger i form av tid, engagemang, kunskap och resurser. Medlemmar är privatpersoner som vill visa sitt stöd för Rädda Barnens arbete.

Rädda Barnen hade vid årsskiftet 357 betalande medlemmar varav 269 är kvinnor och 88 män. Av dessa är 72 ungdomsmedlemmar (53 flickor och 18 pojkar) under 29 år.

1.2. Styrelse

I Rädda Barnens styrelse sitter personer med ett engagemang i barnrättsfrågor. Föreningen har en uttalad målsättning att styrelsen ska vara jämställd och ha en bredd när det gäller exempelvis geografisk hemvist, yrkeskompetens, kunskapsområden och ålder. Genom en bred kompetensbas, mångfald och nätverk har vi större möjligheter att föreningens arbete når brett i det åländska samhället. Föreningen har arbetat aktivt sedan år 2014 med att involvera rättighetsbärarna, dvs personer under 18 år, i styrelsearbetet och har sedan år 2015 två platser i styrelsen vikt för ungdomsrepresentanter (15–17 år).

Ledamöter 2021

Ordförande: Johanna Lang,

Vice ordförande: Johanna Sporre-Karlsson

Ordinarie ledamöter: Bo Nygård, Camilla Wiklund, Henrik Löthman, Jan-Erik Rask, Janette Ekström, Sara Karlman, Sven Sjöberg och Vilija Smeds.

Suppleanter: Johnny Eklöv, Julia Byholm, Siri Moberg, Sofie Dahlsten och Solveig Tikander.

Ungdomsrepresentanter: Julia Valkeapää och Samuel Dreyer.

Styrelsen har sammanträtt elva gånger och genomsnittsnärvaron vid mötena har varit drygt tolv ledamöter (variation mellan 10-14 personer). Valberedningen för valet av styrelse inför år 2022 var Dan Sundqvist, Guðrun Gudmundsen och Petra Brunila. Föreningens revisorer för verksamhetsåret är Andreas Holmgård GR och Bror Myllykoski (verksamhetsgranskare). Suppleant Kjell Jansson och Maria Törnqvist.

Vår- och höstmöte

Årets två medlemsmöten hölls båda digitalt. Vårmötet hölls den 31 mars och efter det formella mötet valde vi att berätta om det viktiga barnrättsarbete som föreningen bedriver i verksamheten för socialt utsatta barn. Janina Björni gav en inblick i arbetet med barn som lever i utsatta livssituationer och med särskild fokus på de barn som är anhöriga till en sjuk vuxen.

Höstmötet hölls 24 november och efter de stadgeenliga ärendena berättade Linda Sundberg om sitt arbete som lekterapeut och hur det är att vara pedagog i sjukhusmiljö. Linda berättade om det viktiga och mångfacetterade arbete som bedrivs.

1.3 Personal

Ordinarie verksamheten år 2021 omfattade 4,8 tjänster uppdelade på sex personer: verksamhetsledare (100 procent), lekterapeut (80 procent), ansvarig för barnens internet (80 procent), ansvarig för barnkonventionsarbete (100 procent), ansvarig för socialt utsatta barn (100 procent) samt information- och kansliansvarig (köptjänst motsvarande ca 20 procent) samt en timanställd städare.

För åttonde året i rad anställde föreningen även sex ungdomar för en månads sommarjobb som barnkonventionspiloter (80 procent). Detta år är vi extra glada att vi lyckades genomföra arbetet med barnkonventionspiloterna på ett säkert sätt under pågående pandemi. Vid lekterapin kunde vi dock inte ge möjligheten åt en studerande att vara sysselsättande resurs under sommaren.

Ordinarie verksamhetsledare Janina Björni har varit tjänstledig under år 2021 för att arbeta med verksamheten socialt utsatta barn. Under året har hon fortsättningsvis vikarierats av Lotta Angergård.

Personalen 2021:
Lotta Angergård, Jonna Varsa,
Tanja Rönnberg, Janina Björni,
Linda Sundberg och Lina
Nordqvist.

1.4 Finansiering

Penningautomatmedel

Rädda Barnens verksamhet är i huvudsak finansierad med penningautomatmedel (PAF-bidrag) som söks på årlig bas. För år 2021 beviljades föreningen ett anslag på 225 000 € samt 25 000€ som reserverats från år 2020. Detta kunde användas till administration, lekterapi, barnkonventionsarbete, barnens internet och utbildning och information.

Föreningen sökte även Paf-stöd för verksamheten socialt utsatta barn men detta finansierades med egna medel år 2021.

Övrig finansiering och stöd

Sedan år 2015 är den finlandssvenska stiftelsen Bensow en viktig finansiär för Rädda Barnen. Stiftelsen beviljade oss då 200 000€ fördelat på fyra år i stöd för främjande av familjehemsverksamhet med fokus på svenskspråkiga barn. År 2019 förlängdes stödet för ytterligare en fyra års period. Stiftelsens Bensow har möjliggjort värdefull kontinuitet i vårt arbete för de mest utsatta barnen på Åland och i Svenskfinland.

Övrig finansiering inkluderar medlems- och deltagaravgifter, räntor och dividendintäkter samt donationer till föreningen och för specifika verksamheter.

1.5 Insamlingsarbete

Under året har medel inkommit till förmån för vår barnfond på Åland och vårt internationella arbete genom försäljning av gratulationskort, kondoleanser och via öronmärkta inbetalningar. Årets julgåvosamarbete gjordes tillsammans med Emmelie Svanfeldt och Rebecka Rosenqvist från Emme.ax och Vibb.ax. De skapade pro bono en poster som såldes till förmån för vår barnfond. Inför julen såldes även julgåvokort både i fysisk och digital form.

Sedan år 2019 finns även möjligheten att köpa kondole

[hemsidan](#). Under detta pandeminår var denna möjlighet särskilt viktig.

Fortsättningsvis har ett åttiotal månadsgivare valt att varje månad betala in en varierande summa till föreningens verksamhet. Dessa inbetalningar utgör en viktig intäktskälla framför allt till den internationella verksamheten, men det finns även givare som genom månadsinbetalningar ger stöd till barnfonden. Öronmärkta bidrag och insamlade medel går oavkortat till ändamålen.

1.6 Föreningsinformation och samarbeten

Information om föreningens verksamhet är viktig för att tydligt visa vad olika bidragsgivares medel går till och vilka verksamheter som Rädda Barnen bedriver. Det är även en källa till inspiration till att aktivt bedriva barnrättsarbete.

Sociala medier är en viktig kanal för information för föreningen. [Rädda Barnens hemsida](#), Facebooksida och Instagram uppdateras regelbundet. Följarna och aktiviteten ökar. Kontakten till föreningens medlemmar och månadsgivare har även i år skett traditionsenligt med medlems- och månadsgivarbrev vår och höst. Breven innehåller aktualiteter och information om verksamheten. Detta kompletteras med ett digitalt nyhetsbrev som är öppet för alla att prenumerera på.

Samarbeten och samverkan med andra organisationer och parter är en viktig del i föreningens verksamhet. Detta syns i texten för respektive verksamhetsområde i denna verksamhetsberättelse. Föreningens medlemskap i ABF Åland möjliggör bildningsarbete för medlemmar och personal och ger en plattform för föreningar att samarbeta. Det ger även medlemskapet i Bärkraft.ax.

Rädda Barnen har ställt sig bakom Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland. I arbetet med att ställa om Åland har föreningen varit en aktiv aktör både i föreningens egna arbete men också i det arbete som sker i nätverket Bärkraft. Sedan hösten 2021 har vik. verksamhetsledare Lotta Angergård ingått i landskapsregeringens arbetsgrupp för utveckling och hållbarhetsmål 2. Vik. verksamhetsledaren är även invald som civilsamhällets representant i polisstyrelsen.

2. Verksamheter & projekt på Åland

2.1 Lekterapi

Lekterapi är ett väldokumenterat redskap som bevisligen minskar rädslan inför operationer och undersökningar samt främjar tillfrisknandet hos barn. Rädda Barnen på Åland har sedan 1970-talet en lekterapeut som arbetar vid Ålands centralsjukhus. Verksamheten har under årens lopp utvecklats till att omfatta både förberedande och bearbetande lekterapi förutom inslag av lek och sysselsättning. Linda Sundberg har under året arbetat 80 procent som lekterapeut.

Samarbete för barnets bästa

När ett barn kommer till lekterapin på remiss från läkare eller rådgivningspersonal, träffar lekterapeuten barnet och familjen för att göra en bedömning av behovet och gör därefter upp en plan för hur en på bästa sätt kan hjälpa barnet. Varje enskilt möte ger upphov till olika arbetssätt och metoder. Lekterapin arbetar i nära samarbete med de berörda instanser där barnets vård sedan ska fortgå. Sköterskor, läkare, hälsovårdare, laboratoriet, öron-näsa-halskliniken, ögonkliniken och operationsavdelningen, tandvården samt ibland även onkologiska är enheter inom ÅHS som lekterapin samarbetar med för att göra det bästa för barnen. Röntgenavdelningen och lekterapin har ett nära och tätt samarbete med barn som ska genomgå en magnetröntgen-undersökning. Tidigare skickades de flesta barn till Åbo för sövning inför dessa undersökningar. Idag kommer de flesta barn först på besök till lekterapin där vi stegvis går igenom undersökningen, vad som ska hända, hur det ser ut och hur det låter. Därefter träffar vi röntgensköterskan och där får man i lugn och ro testa på hur det känns. I de flesta fall görs undersökningen redan på förberedelsestillfället.

På barn och ungdomskliniken har lekterapeuten ett nära och välfungerande samarbete med flera av barnsjuksköterskorna på avdelningen samt mottagningen gällande barn som är stickrädda samt sjukvårdsrädda. Sköterskan är med lekterapeuten under delar av terapin och träffar barnet och familjen under förberedelse/bearbetningstiden vilket gör att barnen får lära känna och få förtroende för hen som vårdare. Detta skapar trygghet som är ett bra recept till framgång från rädsla till mod. Lekterapeuten har överlag ett tätt samarbete med vårdpersonalen angående barn med speciella behov inom sjukvården för att de ska få bästa möjliga upplevelse från sina sjukhusbesök.

Lekterapeuten ingår även i ett "ät-team" tillsammans med läkare, sjuksköterskor, talterapeut samt dietister. Teamet arbetar med barn som av olika orsaker har ätsvårigheter från tidig ålder. Lekterapeuten medverkar som pedagog i planeringen inför barnens vård och deltar i behandling både på sjukhuset men även vid dagis- och hembesök.

Barn med enures och enkopresproblematik kommer nu i större utsträckning på besök till lekterapeuten på remiss från mottagningens egna barnläkare. Lekterapeuten är ofta med på läkar- och/eller sköterskebesök och träffar sedan familjen på egen hand. Metoden "Jag Kan" når ofta snabbt fram till målet genom att stärka barnens eget mod och självförtroende i sina egna förmågor.

Utvecklande av pedagogiskt material

Ett ständigt pågående arbete för lekterapeuten är att tillverka och förnya material som används vid förberedelser. Då vården och vårdssituationer är en pågående process tillverkas nytt material kontinuerligt för att varje barn/ungdom ska kunna förberedas på bästa sätt. Bildstöd används i stor utsträckning som komplement till alla olika vårdssituationer både i kallelser som skickas hem till familjerna, men även i den direkta vården. Lekterapeuten tillsammans med vårdpersonal tillverkar och använder bildstöd för att förtydliga sitt arbete så att såväl barn med kommunikationssvårigheter samt barn och familjer med annat hemspråk ska ha lättare att förstå och bli trygga i vad som händer i vården.

Lekterapeuten har under året jobbat med att sammanställa en power point-presentation om lekterapin och dess uppdrag. Denna kan användas i utbildande syfte för att synliggöra lekterapeutens arbete men även som en översiktlig arbetsbeskrivning. Den presenterades första gången på Rädda Barnens höstmöte 2021.

Lekpaviljongen och miljö för barn

Under största delen av år 2021 har lekpaviljongen tyvärr varit stängd på grund av dålig inomhusmiljö. Beslut på att riva paviljongen och i framtiden ersätta med nya lokaler togs under hösten av Landskapets Fastighetsverk som är ansvariga för lokalerna. Lekterapin huserar nu i ett tillfälligt rum en bit bort från Barn- och ungdomskliniken. I det nya lekterapirummet har nu lekterapin möjlighet att ta emot bokade patienter och utföra både vårdssamtal och sjukhuslek. Rummet är ett litet rum och mycket tid har använts till att planera och möblera för att få den bästa möjliga ändamålsenliga miljön.

Lekterapeuten arbetar tillsammans med två sjuksköterskor med att slutföra planen med en inomhusmiljö på barnavdelningen som bjuder på en upplevelse av djur och natur. En lokal konstnär, Malin Hagström, anlätades för att måla i temat skog och natur till avdelningen. I juni 2020 monterades ljuvliga skogsdjursbilder upp på varje vådrum på avdelningen samt på mottagningens dörrar till samtliga läkarkanslier. Detta blev så lyckat så vi har fortsatt planera för mer målningar från Hagström som kommer stå klara i framtiden. Tanken är att skapa en naturtrogen och intressant "tematråd" som startar på mottagningen och kan följas hela vägen till in till avdelningen.

Många besökare trots coronapandemin

Året 2021 blev ett mycket annorlunda år för hela världen, så även för lekterapin. På grund av den rådande pandemin begränsades arbetet hårt i perioder för att förhindra smittspridning på sjukhuset. Många inremitterade patienter till lekterapin har fått vänta länge då enbart de med akuta åtgärder har fått komma. Lekrummen har hållits stängda och leksaker har plockats undan i allmänna utrymmen. Liksom året innan har lekterapin fått jobba på nya sätt med mer konsulterande verksamhet mot familjerna samt vårdpersonal genom telefonkontakt. Även de fysiska besöken har begränsats men kunnat utföras på bästa sätt med de resurser som varit tillåtna att använda. Trots dessa begränsningar har lekterapeuten ändå haft runt 280 inbokade besök, förutom alla de patienter som är inlagda eller på mottagningen som lekterapeuten möter dagligen.

Behovet av lekterapi har ökat mycket de senaste åren. Under några års tid har lekterapin tagit emot remisser även från primärvården då det funnits utrymme för detta i verksamheten. Detta har utmynnat i att lekterapeutens kapacitet inte längre räcker till och vi var i slutet av året tvungna att begränsa remisserna så att man i dagsläget bara tar emot remisser från specialistsjukvården där behovet av lekterapeutens tjänster är stort.

2.2 Barnens internet

Åländska barns internet- och medieanvändning är övervägande positiv och kunskapen om nätet, media och spel är hög. För att upprätthålla en trygg och sund internet- och medieanvändning krävs att både barn och vuxna får tillgång till aktuell information samt verktyg och strategier för att vara aktiva medborgare i vårt digitala samhälle. Barnens internet erbjuder en omfattande uppsökande verksamhet, vars huvudsyfte är att förmedla information, kunskap och föra dialog med barn och vuxna. Ansvarig för verksamheten är Tanja Rönnberg som arbetat 80 procent.

Skolbesök och föreläsningar

Barnens internet har under år 2021 erbjudit flera åländska grundskolor och dagis lektioner om sund och säker internet- och medieanvändning (främst till årskurs 2, 4 och 6). Verksamheten har hållit lektioner i 16 av landskapets skolor och på två dagis, sammanlagt har verksamheten mött 902 barn i skol- och dagismiljöer på Åland. Lektionerna för barn på dagis har handlat om Stopp! Min kropp! (kroppslig integritet) och trygghet på nätet. För elever i lågstadiet har vi behandlat frågor om Stopp min kropp på nätet, normalisering, barns rättigheter och lagen. För elever i högstadiet har lektionerna utförts i form av samtal där eleverna har getts möjlighet att diskutera mobbning, samtycke online, trakasserier och digitalt våld. Verksamheten har mött en gymnasieklass, där har lektionen handlat om hur de kan bemöta barn och barns digitala utmaningar i sina kommande arbeten.

Under alla fysiska besök har verksamheten följt landskapets rekommendationer gällande Covid-19. I arbetet att aktivt inkludera och tillvara ta barns expertis har Barnens Internet under alla lektioner samlat barns kunskap med hjälp av barnanpassade metoder. Elever i lågstadiet har skrivit egna frågor till Barnens Internet innan lektionerna. Ca 100 barn har skickat in frågor.

“ÄR DET OKEJ ATT SKICKA VILKA BILDER SOM HELST PÅ INTERNET?”

- Barn årskurs 4, Åland.

Verksamheten har under 2021 föreläst på föräldramöten i skolor samt för Hem och skola i Sund. Innan föreläsningarna för föräldrar har verksamheten först träffat barnen och haft lektioner med dem. Träffarna med vuxna har skett efter lektionerna för att kunna koppla en stor del av innehållet till de närvarandes barn. Engagemanget hos föräldrar har under träffarna varit stort, detta är en förändring som syns efter att Covid-19 brutit ut. Under samtliga föreläsningar har verksamheten förmedlat åländska barns röster och önskemål till vuxna gällande barns digitala vardag.

#PRATAOMPORR

**DITT BARN KOLLAR MED STOR
SANNOLIKHET PÅ PORR.**

**SKYDDA DITT BARN.
PRATA OM PORR.
ANVÄND FILTER.**

Nätverk och samarbeten

Under året har verksamheten samarbetat med olika aktörer, bl.a. Fältarna på Åland, Studerandehälsan, Nätverket våld i nära relationer, skolcoacher på Åland. Dessa samarbeten har utmynnat i ökad kompetens och nätverk som fokuserar på att trygga vardagen för fler barn.

Fältarna på Åland och Barnens internet har samarbetat genom projektet #prataomporr med målet att fler vuxna ska få insyn i det våld som finns i pornografin och dess påverkan på barn utgående från artikel 34 i Barnkonventionen. Projektet har fått god synlighet och har i sig mynnat ut i ett ytterligare samarbeten och är planerat att fortgå till april 2022 som en del av ordinarie verksamhet.

Ytterligare samarbeten har skett då ansvarig för verksamheten Barnens Internet varit en av handledarna för våra barnkonventionspiloter. Under sommaren arbetades med frågor om barn och ungas välmående, vilket givit viktiga perspektiv till verksamheten och som kan läsas mer om nedan.

2.3 Barnkonventionsverksamhet

I barnkonventionsverksamheten når Rädda Barnen ut till olika aktörer och på fler nivåer i det åländska samhället. Arbetet med att främja barns mänskliga rättigheter handlar om att stärka barnen själva och de runt omkring barn. Det handlar också om att öka kännedomen och kunskapen om barnkonventionen hos beslutsfattare och tjänstemän som har skyldighet att se till att rättigheterna blir verklighet. Föreningens barnkonventionsansvariga Jonna Varsa är anställd på heltid.

Utbildning och information om barns rättigheter

Barnkonventionsansvarig har under året arbetat på olika sätt och med flera samarbetspartner med målet att öka kunskapen om barnkonventionen och barns rättigheter. Arbetet har skett genom remissvar och höranden, genom föreläsningar och workshops med såväl barn som vuxna och genom handledning och processtöd i implementeringen av konventionen.

Under processen med att arbeta fram en ny läroplan för barnomsorg på Åland initierade Ålands landskapsregering ett samarbetsprojekt med Rädda Barnen och Ålands ombudsmannamyndighet för att säkerställa att barn får uttrycka sina åsikter i frågor som är viktiga för dem i läroplanen. Under projektet har Rädda Barnens barnkonventionsansvarig tagit fram material som riktar sig till både personal och barn inom barnomsorgen och som har utvecklats tillsammans med utbildningsbyrån och barnombudsmannen samt med personal inom barnomsorg på en workshop i november 2021.

Vid landskapsregeringens dialogseminarium Dialog 2021 som vänder sig till personal inom barnomsorgen och upp till högskolenivå höll barnkonventionsansvarig två workshops på temat "Elevdelaktighet och inflytande i praktiken". På slutseminariet för integrationsprojektet En Säker Hamn höll barnkonventionsansvarig en presentation om inflyttade barns rättigheter. Under året har barnkonventionsansvarig varit involverad i Mariehamns stads projekt gällande barn och ungas delaktighet i arbetet med Mariehamns grönplan samt bidragit med barnrättsperspektiv för det bibliotekspolitiska programmet. Barnkonventionsansvarig har också lyft fram åländska barns rättigheter i riket vid Centralförbundet för barnskydds nätverksträff. På inbjudan har också en föreläsning hållits för studerande vid yrkesgymnasiet som studerar till barnledare.

Löpande under året har aktuella barnrättsfrågor, information och inspiration gällande barnkonventionen lyfts fram på Rädda Barnens sociala medier samt i åländska medier.

Uppmärksamma barnkonventionen 30 år på Åland den 25 mars 2021

Arbetet med att ta fram Ålands första alternativrapport till FN:s barnrättskommitté inleddes under 2020 och [Civilsamhällets arbetsrapport om barns rättigheter](#) på Åland publicerades i mars 2021. Syftet med rapporten är att sammanställa information om genomförandet av barnkonventionen på Åland från civilsamhällets perspektiv. En viktig del av processen har också varit att öka kunskap och samarbete kring barns rättigheter på Åland.

Den 25 mars 2021 var det 30 år sedan barnkonventionen antogs på Åland. Detta uppmärksammades med två digitala evenemang och med viktiga diskussioner om barnrättsfrågor på Åland. Under förmiddagen högtidlighöll lagtinget dagen med ett digitalt evenemang om barns rättigheter där Civilsamhällets arbetsrapport om barns rättigheter på Åland presenterades av barnkonventionsansvarig och efter det deltog representanter från de åländska lagtingsgrupperna i ett framtidsytande samtal utgående från rapporten.

Under kvällen ordnade civilsamhället tillsammans med Ålands ombudsmannamyndighet och Ålands landskapsregering ett evenemang med korta panelsamtal med fokus på några av de barngrupper som FN:s barnrättskommitté menar löper särskild risk att få sina rättigheter kränkta och där det kan finnas behov för särskilda åtgärder och samarbeten mellan olika aktörer.

Scanna QR-koden för att ta del av det digitala eventet i efterhand.

VERKLIGEN FINT ORDNAT. ALLT FRÅN SJÄLVA RAPPORTEN TILL TEKNIK, PRESENTATION OCH ORGANISATION AV ATT HÅLLA SAMTALET LEVANDE OCH RELEVANT.

”

- Deltagare på det digitala eventet.

Barn i kris

Från och med år 2022 är Rädda Barnen på Åland en av Frivilliga räddningstjänstens medlemsorganisationer, vilket möjliggör nya former av samverkan för att säkra ett barnrättsperspektiv inom krisberedskapen på Åland. Medlemskapet har efterfrågats av FRT för att öka kunskapen om barn i kris.

Samarbetet inleddes hösten 2021 med en föreläsning och workshop om barns rättigheter i krissituationer som barnkonventionsansvarig höll för frivilliga inom Frivilliga Räddningstjänsten på Åland. Under hösten 2021 genomfördes också en kartläggning om hur barn och familjer beaktas i arbetet med krisberedskap på Åland. Resultaten publiceras under våren 2022 och kommer att användas för att utveckla Rädda Barnens verksamhet kring beredskapsarbete. Kartläggningen genomfördes av högskolepraktikant Ramona Holmberg tillsammans med barnkonventionsansvarig.

2.4 Ungdomsverksamhet

En viktig del av barnkonventionsansvarigas uppdrag är att stärka rättighetsbärarna. Detta sker i varierande form och här är föreningen en möjliggörare, en katalysator eller en inspiratör för barn och unga att känna till sina rättigheter och använda dem.

Åländska barns rapport till FN 2021

Under våren publicerades den historiska rapporten från åländska barn till FN. Det är första gången som åländska barn har arbetat fram en egen rapport om barns tankar om livet, vardagen och barns rättigheter på Åland. Arbetet påbörjades av barnkonventionspiloterna sommaren 2020 och slutfördes av barn från Rädda Barnens styrelse under år 2021. Initialt skapades material om barn med separerade föräldrar och barn som flyttat till Åland. Under år 2021 arbetade barnen sedan fram en enkät om barns rättigheter för alla under 18 år. Totalt svarade 355 barn i åldrarna 6-17 år.

**ÅLÄNDSKA BARN HAR TAGIT
FRAM EN RAPPORT TILL FN
FÖR ATT FÖRA FRAM HUR DE
TYCKER DET ÄR ATT BO OCH
VÄXA UPP PÅ ÅLAND. VI HOPPAS
ATT VUXNA OCH MAKTHAVARNA
KOMMER FÅ ANVÄNDNING AV
DENNA RAPPORT NÄR NI TAR
BESLUT SOM ANGÅR BARN.**

- Ur [Åländska barns rapport till FN](#)

Rapporten har presenterats i åländsk media, Rädda Barnens sociala medier och skickats till beslutsfattare på Åland. Den har också skickats till grundskolorna på Åland tillsammans med inspirationsmaterial för att prata om rapporten och de svar som kom in från enkäten för att på så vis även prata och utbilda om barnkonventionen. Rapporten har översatts till engelska och kommer att sändas till FN:s barnrättskommitté under året 2022.

Rädda Barnens Barnkonventionspiloter 2021

Rädda Barnen anställde för åttonde sommaren i rad sex ungdomar för att jobba som barnkonventionspiloter i föreningen. Barnkonventionspiloter 2021 var Mahmoud Alzein, Carl-Philip (Jeppe) Jansén, Julia Valkeapää, Axel Henriksson, Ksenija Chezhegova och Ellen Thyrén. De anställdes för tiden 10.6-7.7.2021 och arbetade med att på olika sätt sprida information om barnkonventionen. Under sommaren har piloterna jobbat med barn och ungas välmående som tema och diskuterat temat med 83 barn och unga i åldrarna 5–20 år i olika grupper. Informationen från barn och unga har barnkonventionspilotererna sammanställt på olika sätt. Corona har varit en stor del av allas liv och onekligen har en stor del av barns välmående blivit påverkat av omständigheterna. Informationen om barn och ungas upplevelser under coronapandemin sammanställde piloterna i en skriftlig rapport samt i en film, som presenterades till landskapsregeringens coronakommitté i slutet av augusti. Slutrapporten om arbetet med barnkonventionspilotererna från år 2021 finns på [föreningens hemsida](#).

VI HAR LÄRT OSS MASSOR OM BARN-KONVENTIONEN, PLANERINGEN OCH ATT KOMMUNICERA MED OLIKA TYPER AV MÄNNISKOR OCH ÅLDRAR.

- Barnkonventionspilotererna 2021

Scanna QR-koden för att ta del av piloternas affischer "Alla barn har rätt att må bra"

Rädda Barnens Ungdomskaffe

Konceptet med ungdomskaffe har fortsatt även under 2021. Idén bygger på att det är unga som arrangerar med viss handledning. Barnkonventionspilotererna höll två ungdomskaffe, eller ungdomsfika som ungdomarna ville kalla det, där de själva var med och bestämde temat, planerade program och metoder och själva ledde mötet. Ungdomsfikat gällande ungas psykiska hälsa gästades av representanter från olika politiska partier.

Med tanke på coronapandemin ordnades ungdomsfikat utomhus på scenen på Mariehamns torg. För första gången ordnades också ett ungdomsfika för ungdomar med skilda eller separerade föräldrar. Diskussioner dokumenterades anonymt och ungdomarnas tankar och rekommendationer presenterades på ett möte med KST under hösten. Vid mötet med KST framkom även att barnkonventionspilaternas arbete på samma tema från år 2020 användes som underlag vid samtal med barn.

Barnkonventionsansvarig gästade också Regnbågsfyrens regnbågsfika för ungdomar och diskuterade rättigheter för HBTQIA+barn på Åland tillsammans med de unga deltagarna.

”

TANKEVÄCKANDE, KLOKA UNGDOMAR, JÄTTEINTRESSANT, FRAMÅTSYFTANDE OCH LÄRAKTIGT

- Politiker när de fick beskriva med ett ord hur det var att delta i ungdomsfikat om mental hälsa.

Handikappförbundets ungdomsråd

Under hösten 2021 startade Handikappförbundet ett ungdomsråd i syfte att lyssna på hur barn och unga med funktionsnedsättningar upplever sin vardag och hur deras rättigheter beaktas. Under hösten har rådet arbetat med temat delaktighet och inkludering och diskuterat coronapandemin och vilka effekter den har haft på ungdomarna. Rådets möten har hållits i samarbete med Rädda Barnen som har bidragit med kunskap och färdiga modeller för arbetet med barn och unga. Rådet fortsätter under våren 2022.

Rädda Barnen-utbildare i barns rättigheter

Under året har Rädda Barnen-utbildare hållit workshops och utbildningar om barns rättigheter till deltagare på digitala rekryteringsträffar inför sommarjobb samt på Rädda Barnens läger för barn som lever i familjer med missbruk eller psykisk ohälsa.

2.5 Socialt utsatta barn

Rädda Barnens arbete för barn i socialt utsatta livssituationer synliggör barnets perspektiv, främjar barnets rättigheter och ökar barnets delaktighet. Vi arbetar förebyggande riktat till barnen själva, vuxna som möter barn i sitt yrke eller uppdrag samt beslutsfattare. Ansvarig för verksamheten är Janina Björni som arbetat heltid.

Barn som är anhöriga till sjuka vuxna (50% arbetstid)

Barn och unga är särskilt sårbara anhöriga som påverkas av vuxnas och sin egen oro, förändringar i vardagen, orimligt stort ansvarstagande, bristande omsorg och svåra upplevelser. Barn som växer upp som anhöriga till sjuka vuxna har betydligt större risk än andra barn för utsatthet också i vuxen ålder. Men så behöver det inte vara och därför arbetar Rädda Barnen med denna grupp av barn.

I verksamheten med socialt utsatta barn arbetar vi förebyggande för att minska den negativa belastning, som uppväxten i en familj med missbruk, psykisk ohälsa och/eller exempelvis svår somatisk sjukdom, utgör för det anhöriga barnet. På kort sikt innebär det att ge barnet förutsättningar för en så bra situation som möjligt i barnets vardag här och nu och på längre sikt att bidra till att förebygga eventuella negativa konsekvenser i vuxenlivet. Genom att skapa tillfällen som stärker barnets skyddsfaktorer bidrar vi till att bryta det sociala arvet, men Rädda Barnens verksamheter är inte terapi. Arbetet som görs direkt tillsammans med barn och unga i målgruppen har prioriterats under året.

Grupp och läger/verksamhet för barn

Under år 2021 har vi haft en kamratstödsgrupp för barn och vi höll ett sommarläger för ungdomar tillsammans med andra organisationer. Målgruppen var barn med erfarenhet av psykisk ohälsa eller missbruk i familjen. Syftet med båda verksamheterna är att ge barn och unga möjlighet att träffa andra med liknande erfarenheter, förstå att man inte är ensam och att man som barn inte bär ansvaret för att en vuxen är sjuk. I våra grupper och läger vill vi skapa möjligheter för barnen att träffa nya vänner, bara vara barn och prova nya saker tillsammans med trygga vuxna. Det är alltid gratis för barn och unga att delta i grupp och på läger. Det behövs inget intyg för att få delta utan vi utgår ifrån barnets och familjens uppfattning om den vuxnes sjukdom.

Årets sommarläger hölls på Sandösund i Vårdö i samarbete med Folkhälsan och Usm rf 21-24 juni. Sommarlägret inleddes med en dag för enbart åländska deltagare, sedan gemensamma dagar med österbottniska ungdomar. I lägret deltog sju åländska ungdomar och 15 österbottniska. Lägersdeltagandet påverkades något av rådande covid-situation. Lägret redovisas i en skild rapport.

Under höstterminen hölls en kamratstödsgrupp för barn i åldrarna 10-12 år. Sju deltagare och två ledare träffades regelbundet tio gånger samt hade en längre avslutningsdag tillsammans. Gruppen har utgått ifrån kamratstöds materialet Ninni (Ninnium.fi) i diskussioner och övningar, fikat gott, pysslat och lekt. I gruppen har barnen fått möjlighet att lära sig mer om sig själva, förälderns sjukdom och om känslor. Gruppen kommer att bjudas in till fler träffar våren 2022. Gruppverksamheten redovisas i en skild rapport.

Verksamhetsansvariga har också samtalat och samarbetat med årets barnkonventionspiloter om barn i utsatta livssituationer.

Barnrättsperspektiv i sjukvården

I arbetet som riktas till vuxna har fortsatt samverkan med Ålands hälso- och sjukvård varit huvudfokus. Tillsammans fortsatte utvecklingsarbetet för ändamålsenligt stöd till barn vars viktiga vuxna får tjänster inom hälso- och sjukvård. Rädda Barnens roll har varit att med barnrättsperspektiv bistå i processen med att se över befintliga rutiner samt att vid behov introducera nya metoder och rutiner som stöd till personalen. En arbetsgrupp bestående av cancersjukskötare vid onkologiska mottagningen Marika Sundqvist, socialkurator vid onkologiska mottagningen och avdelningen för palliativ vård Elisabeth Wickström, sjukskötare vid avdelningen för palliativ vård Lisbeth Vik och överskötare Christel Lindberg finns för att förankra utvecklingsarbetet. Verksamhetsansvariga har varit sekreterare och sammankallande för gruppen som hållit nio möten under året. Utbildning för personal i Allmänna Barnhusets BRA-modell BRA-modell (Barns Rätt som Anhöriga) som är en samtalsmodell för samtal med barn om deras behov av stöd och information har anordnats (två digitala utbildningstillfällen) och följts upp med ett fortbildnings- och handledningstillfälle.

En broschyr som ger föräldrar och andra vuxna vägledning och stöd i hur man kan prata med och hjälpa barnet då en nära vuxen är sjuk har tagits fram pro bono i samarbete med psykolog Sonja Dolke. Personal och tidigare patienter med barn har bidragit med värdefulla kommentarer om materialet. Broschyren finns hos Rädda Barnen, samt gratis att beställa upp från ÅHS lager.

Placerade barn

Barn som bor i familjehem (fosterhem) är verksamhetens andra målgrupp. I första hand de barnen som är placerade att bo i familjehemmet, men också familjevårdarnas "egna" barn och andra barn som bor i familjehemmet (till exempel stödbarn). Verksamhetens målgrupper går in i varandra genom att de placerade barnen ofta tillhör gruppen barn som anhöriga.

Rädda Barnen har under de senaste sju åren haft möjlighet att fokuserat arbeta med frågor som rör familjevård tack vare ekonomiskt stöd från stiftelsen Bensow. Arbetet har huvudsakligen skett på Åland men också i övriga Svenskfinland. Verksamheten har stark fokus på att skapa forum för samvaro och erfarenhetsutbyte.

Den insats som mest konkret knyter ihop samtliga målsättningar är den träff för familjehem som vi kallar Familjemshelgen. Helgen riktar sig till hela familjehemmet, barn och vuxna, och skapar en mötesplats för familjehem som har svenska som hemspråk. Familjehem från hela Svenskfinland ges möjlighet att träffas, byta erfarenheter, lära sig nytt och göra roliga saker tillsammans. I år arrangerades familjemshelgen i samarbete med Vasa familjevårdsteam. Tillsammans upplevde 70 deltagare och 15 ledare intensiva, berikande och mycket uppskattade höstdagar på Åland.

Rädda Barnen har även hållit i ett nätverk för familjehem och stödfamiljer/personer på Åland. Under året har tre nätverksträffar för vuxna genomförts, varav två genomförts digitalt. Vidare har två nätverksträffar för hela familjehemmet genomförts. På nätverksträffarna för hela familjehemmet är syftet att visa barnen att det finns många olika sorts familjer men framförallt att njuta och ha roligt tillsammans. Träffarna har hållits utomhus på Landsbygdscentrum och på Stornäset. Vi har besökt djur på 4H-gården, lärt oss göra upp eld och sett på vattendjur med Ålands naturskola, promenerat, ätit, fikat, grillat och umgåtts.

En av verksamhetens viktiga målsättningar är att barn och unga känner till sina rättigheter, har möjlighet att använda dem och att deras erfarenheter tas tillvara. Under familjemshelgen träffade barnen familjemshelgen Maxida Grävling och i grupp funderat på vad som ger trygghet till den placerade grävlingen och till dem själva. Tillsammans med erfarenhetsexperterna Emiliya och Leah från den svenska organisationen Knas Hemma jobbade de äldre barnen med liknande frågor. Barnens verk och tankar presenterades sedan för de vuxna på lägret och för andra vuxna på stiftelsen Bensows barnrättsdag.

Tillsammans med Vasa familjevårdsteam har vi planerat och genomfört sex digitala träffar med ungdomar i familjehem under året. Fyra av de digitala träffarna var gruppträffar med tema och utskick inför träffarna så som godsaker, pyssel eller annat till deltagarna. Rädda Barnens högskolepraktikant Josefine Berndtsson deltog i planeringen och var en av ledarna. Senare under hösten genomfördes två träffar dit ungdomarna som deltog i familjehemshelgen bjöds in för att tillsammans med ledarna funderade på behov och utformning av framtida träffar.

Verksamhetsansvariga har under året också genomfört och startat upp utbildningar för både nya och redan aktiva familjehem samt följt KST-processen, bidragit med modeller/material och uppgifter om utbildade familjehem till den nya myndigheten.

I både arbetet med anhöriga barn och placerade barn kontaktas Rädda Barnen. Vi är noga med att tydliggöra att Rädda Barnen inte handhar enskilda ärenden. Vi har hänvisat till/kontaktat barnskyddet eller patient- och klientombudsmannen om barnet och familjen behövt mer stöd och/eller varit missnöjda med det stöd och beslut de fått av myndigheter.

2.6 Utbildning, information och påverkansarbete

Information och utbildning är viktiga komponenter i arbetet med barns rättigheter. Det ingår som en integrerad del i föreningens verksamhetsområden att sprida kunskap och kännedom om barns villkor och rättigheter. Arbetet inkluderar också inköp av relevant litteratur till Rädda Barnens resursbibliotek samt att sprida och producera informationsmaterial. Den kunskap och de perspektiv som föreningen har använder vi i vårt påverkansarbete för att säkra efterlevnaden av barnkonventionen. Inom respektive verksamhetsområde sker även ett löpande kunskapshöjande arbete genom utbildning och information.

Rädda Barnen har fortsättningsvis upplevt ett stort intresse av det material som föreningen delar ut, särskilt handboken Stopp min kropp, foldrarna Kort om barnkonventionen och Oro för ett barn (tryckta upplagan slut – finns endast digitalt). Nyblivna föräldrar har även under år 2021 fått boken "Leva med Barn" av barnläkaren Lars H Gustafsson, eller i nytryck där författare är Marie Köhler, Antonia Reuter och Johanna Tell.

Föreläsningar & debatt

Barnkonventionen 30 år tillsammans med Ålands lagting

Den 25 mars högtidlighöll Ålands lagting tillsammans med Rädda Barnen på Åland att det på dagen var 30 år sedan det åländska parlamentet gav sitt bifall till FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den allmänt kallas. Självstyrelsen har en roll och ansvar i implementeringen av barnkonventionen och därför var det glädjande att lagtinget stod värd för detta kunskapshöjande och framåtsyftande seminarium. Inledningsanförande hölls av talmannen Bert Häggblom talman. Lantrådet Veronica Thörnroos och barnombudsmannen Johanna Fogelström-Duns, barnombudsman gav också anföranden som en grund för seminariet.

Vid seminariet presenterade sedan Jonna Varsa Civilsamhällets arbetsrapport om barns rättigheter på Åland. Rapporten är en gemensam kartläggning av barns situation på Åland i relation till barnkonventionen och dess artiklar för att synliggöra vilka utmaningar som civilsamhället ser för samhället i dag när det gäller barns rättigheter på Åland. I anslutning till den presentationen visades en film och en hälsning från Julia Valkeapää och Samuel Dreyer som arbetat med Åländska barns rapport till FN. Seminariet avslutades med ett framåtsyftande panelsamtal där representanter från de åländska lagtingsgrupper samtalade utgående från Civilsamhällets rapport om barns rättigheter på Åland.

Paneldeltagare var:

Anders Eriksson, Ålands framtid,
Annette Bergbo, Hållbart Initiativ
Liz Mattsson, Åländsk Center
Marcus Måtar, Obunden Samling
Nina Fellman, Ålands Socialdemokrater
Simon Påvals, Liberalerna på Åland
Tage Silander, Moderat Samling på Åland

Jonna Varsa, Rädda Barnen på Åland
Moderator Lotta Angergård,
Rädda Barnen på Åland

Barnkonventionen 30 år tillsammans med civilsamhälle och myndigheter

Den 25 mars arrangerades även ett kvällsprogram där civilsamhället tillsammans med Ålands ombudsmannamyndighet och landskapsregering höll ett seminarium med korta panelsamtal där fokus var på några av de barngrupper som identifieras av FN:s barnrättskommitté som särskilt utsatta för att få sina rättigheter kränkta och där det kan finnas behov för särskilda åtgärder och samarbete mellan olika aktörer. Johanna Fogelström-Duns, barnombudsman, Ålands ombudsmannamyndighet modererade deltagarna genom intressanta samtal:

Linda Johansson, Samordnare för social och mångkulturell verksamhet, Röda Korset och Helena Flöjt-Josefsson, Specialsakkunnig med inriktning integration, Ålands landskapsregering samtalade om barn med invandrarbakgrund.
Henrik Lagerberg, Ordförande, Ålands handikappförbund, Gudrun Jansson, Speciallärare, SÅHD och Henrik Löthman, Lärare, Strandnäs skola samtalade om barn med funktionsnedsättning.

Janina Björni, Verksamhetsansvarig socialt utsatta barn, Rädda Barnen på Åland, Benjamin Sidorov, Patient- och klientombudsman, Ålands ombudsmannamyndighet och Katrin Sjögren, Viceordförande, KST samtalade om barn som är placerade utom hemmet. Annika Hambrudd, Utbildnings- och kulturminister och Annette Holmberg-Jansson, Social- och hälsovårdsminister avslutade kvällen.

Seminariet hölls på distans och finns att se i sin helhet på [Ålands lagtings och Rädda Barnens hemsida](#).

ABF Ålands samtal om föreningslivets roll

Under hösten 2021 arrangerade ABF Åland tre samtal om föreningslivets roll i samhället nu och i framtiden. Samtalens olika teman var arbetsmarknad och innovation, välfärd och hälsa samt demokrati och folkbildning. Rädda Barnens Jonna Varsa deltog i samtalet om demokrati och folkbildning. Samtalen skedde delvis på distans och finns att se i sin helhet på ABFs hemsida.

Våld i nära relationer

I maj arrangerade nätverket mot våld ett webinarium om våld. Rädda Barnen har tidigare arrangerat och medverkat i dessa kunskapshöjande seminarium som nätverket har arrangerat och denna gång var speciellt fokus på våld i ungas relationer. Rädda Barnen föreläste tillsammans med Fältarna om våld i unga relationer, familjeterapeut Christina Wikner-Löthman om våld och om våldets konsekvenser. Ann Kvarnström om hur man säkrar bevis när man är utsatt för våld, 4 Ben berättade om vart man vända sig för omhändertagande av djur och hur djuren påverkas av våld i nära relationer, Annika Humell, fältare gav information om tillvägagångssättet vid barnskyddsanmälan och Polisen tillsammans med RIKU, Brottsofferjouren beskrev anmälningsförfarandet, brottsprocessen, vilket stöd det finns att få och hur samarbetet mellan Brottsofferjouren och polisen fungerar.

Var är du?

HALLÅ?!

Svara då.

Jag vill att du svarar nu.

Är du med någon annan?

Svara mig!!!

Jag visste det.

Du är så äcklig.

...

ETT WEBBINARIUM OM

VÅLD I NÄRA RELATIONER

MED FOKUS PÅ UNGA.

**MÅNDAGEN
DEN 15 MARS
18.00-20.30
ONLINE**

FÖRELÄSNINGEN HÅLLS AV
FAMILJETERAPEUT CHRISTINA
WIKNER-LÖTHMAN, RÄDDA
BARNEN, FÄLTARNA, BARN-
SKYDDET, POLISEN, BROTTSS-
OFFERJOURN, FYRA BEN,
ANN KVARNSTRÖM SAMT
MIDAX.

Barnrättsveckan och barnkonventionens dag

I anslutning till den 20 november uppmärksammade Rädda Barnen traditionsenligt barnrättsveckan i föreningens verksamheter och i sociala medier. I år ville vi särskilt uppmuntra skolorna och andra barngrupper att bekanta sig med den historiska rapporten från åländska barn till FN som togs fram under året. På föreningens hemsida samlades material för att arbeta med barnkonventionen och ett särskilt inspirationsmaterial skapades för lärare och gruppleddare att använda för att diskutera Åländska barns rapport till FN och hur barns rättigheter uppfylls på Åland. Läs mer om Åländska barns rapport till FN på sidan 16.

Vi bjöd även in till vår samarbetspart Stiftelsens Bensow uppskattade Finlandssvenska barnrättsdag. I år var temat "Hur ekonomisk utsatthet påverkar barns utveckling och hälsa".

Rädda Barnen-priset 2021

Rädda Barnen-priset är en utmärkelse som årligen har delats ut på Barnkonventionens dag sedan år 2009 då priset instiftades i samband med föreningens 50-årsjubileum. Genom att instifta ett pris för insatser i barnkonventionens anda vill Rädda Barnen uppmuntra och uppmuntra vuxna i vårt samhälle att implementera barnkonventionen.

I år utsågs Ålands handikappförbund till vinnare med följande motivering med hänvisning till artikel 2, 12 och 13 i barnkonventionen samt artikel 7 i Funktionsrättskonventionen.

För att säkerställa alla barns rätt till delaktighet krävs olika insatser, särskilda metoder eller helt enkelt information på ett för barnet tillgängligt sätt. För barn med funktionsnedsättning kan det betyda en anpassning i relation till funktionsnedsättning och ålder för att kunna använda rätten att uttrycka sina åsikter. I sitt rättighetsarbete har Ålands handikappförbund tagit initiativ till att barn med funktionsnedsättning ska få sina rättigheter tillgodosedda. I nomineringen nämns särskilt förbundets arbete med att synliggöra och informera om funktionsnedsättningar för både barn och vuxna genom boken Pussel och förbundets nyinrättade ungdomsråd där unga ges utrymme att göra sin röst hörd.

Remisser, hörande och insändare

Remissförfrågningarna och önskemål om utlåtande från föreningen har fortsatt varit hög och Rädda Barnen lämnade in sex remissvar/utlåtande om bland annat läroplan för barnomsorg, ämnesdelar i grundskolelagen, alkohollagstiftning, Finlands genomförandeplan för barnstrategin. Samtliga svar finns publicerade [på hemsidan](#). Föreningen har även hörts vid finans- och näringsutskottets behandling av budget 2022, landskapsregeringens arbetsgrupp gällande revidering av gymnasielagen, parlamentariska gruppen gällande nytt ANDTS-politiskt program samt deltagit vid två överläggningar med landskapsregeringen angående "exit-strategin" för Ålands väg ur pandemin.

Representanter från alla lagtingspartier bjöds även in Rädda Barnens ungdomsfika om ungas mentala hälsa. Dessa samtal är av särskild vikt då barn och ungas perspektiv behöver tas med i beslutsfattandet.

Under år 2021 har Rädda Barnen även författat en insändare "Säkerställ barnrättsperspektivet" publicerad 27.7.2021. Denna skrevs med anledning av den rapport som presenterades av en politisk arbetsgrupp inom landskapsregeringen med uppdrag att föreslå målsättningar för lagändringar som skulle minska kommunernas kostnader. Rädda Barnens syfte med insändaren var att som barnrättsorganisation påminna om de åtaganden som Åland har i relation till barnkonventionen och att dessa måste beaktas i det fortsatta arbetet med att se på kommunernas uppdrag.

Coronapandemin

När spridningen av Covid 19 ökade och undantagstillstånd infördes våren 2020 förändrades vardagen för alla, men särskilt för barn. Rädda Barnen samlade information kring konsekvenser av coronan utifrån ett barnperspektiv och barnrättsperspektiv och delade detta i olika forum så som radio, tidningar och sociala medier. På föreningens hemsida samlades material att använda för samtal med barn i olika krissituationer, tips på aktiviteter, påminnelse om att säkerställa barns trygghet och hälsa i vardagen både online och offline. Vi påminde särskilt om barn i utsatta livssituationer och påminde om ansvaret att skydda barns rättigheter också under coronapandemin. Arbetet har fortsatt under år 2021 Årets barnkonventionspiloter hade särskilt fokus på barn och ungas välmående och skapade en film med barn och ungas perspektiv och upplevelser av pandemin.

Vi har även möjliggjort att åländska barn kunnat delta i Rädda Barnen Finlands enkätundersökning "Barnets röst" som i år även innehöll frågor om konsekvenser för barn på grund av coronapandemin. Enkätundersökningen riktar sig till barn mellan 13-17 år och handlar om barnens vardag, skolgång, fritid och välmående.

Rädda Barnen har fortsättningsvis deltagit i Rädda Barnen Finlands corona-arbetsgrupp på nationell nivå under våren och samlat och vidarebefodrade information om barns situation på Åland under coronapandemin till statsrådets lägescentral.

2.7 Ekonomiskt bidrag och stöd

Rädda barnens barnfond

Genom barnfonden har föreningen möjlighet att ge direkt stöd till barnfamiljer som lever i ekonomisk utsatthet. Under år 2021 har 166 stöd delats ut till barn på Åland. Stödet har givits för att fira födelsedag, för att bekosta deltagaravgift eller utrustning för hobby eller fritidsaktiviteter och för att ge barn sommarminnen eller upplevelser i samband med skollov. Vid julen delade föreningen ut 232 julklappar i 99 familjer. Under år 2020 utökade vi tillfälligt möjligheten att dela ut stöd till barnfamiljer som har det svårt att få ihop vardagsekonomin genom att möjliggöra stöd för mat. Detta fortsatte även under år 2021 och var möjligt tack vare stöd från Rädda Barnen Finland och genom inbetalningar av företag och enskilda bidrag. Totalt delades 131 matstöd ut till 101 familjer.

En särskild grupp av styrelsemedlemmar bildar en barnfondsgrupp som har mandat att bevilja stöd utgående från de interna riktlinjerna som fastslagits av styrelsen.

Insamling till barnfonden sker via gratulationer, gåvokort, kondoleanser, månadsgivare och enskilda inbetalningar från företag, privatpersoner och föreningar. Rädda Barnen samarbetar även med åländska aktörer för att möjliggöra upplevelser. Ålands sjöfartsmuseum har under året givit möjlighet för föreningen att dela ut fribiljetter. Under år 2021 har en rad olika insamlingsinitiativ gjorts till stöd för barnfonden. Initiativet Spring för barnen togs av Nelly Björkqvist som en åländsk version av svenska Clara Henrys ultramaraton. Nelly sprang ett maraton under tolv timmar samtidigt som hon samlade in pengar till barnfonden. Inför julen skapade Emmelie Svanfelt och Rebecka Rosenqvist tillsammans pro bono en poster som såldes till förmån för barnfonden. Alla gåvor och initiativ möjliggör att Rädda Barnen kan dela ut stöd till barnfamiljer.

Brennings stipendiefond

Genom Brennings stipendiefond delar Rädda Barnen ut diplom och stipendier till eleverna i avgångsklassen i träningsundervisningen. I år delades ett stipendium ut vid skolavslutningen.

3. Verksamheter & projekt i världen

Rädda Barnen är en internationell barnrättsorganisation som verkar i 120 länder. Organisationen arbetar både med akutinsatser och långsiktigt med fokus på barn och barns rättigheter. Nästan en femtedel av alla världens barn, cirka 420 miljoner barn, lever i ett konfliktdrabbat område. Rädda Barnen på Åland samlar in medel för att stödja Rädda Barnens arbete i världen både i akuta situationer och för att skapa långsiktig förändring för barn.

3.1 Katastrofbistånd

Arbetet med att förändra barns livssituation kräver långsiktighet, kunskap och resurser. Rädda Barnen på Åland har under året inlett ett samarbete för att motverka barnarbete i Indien. Det blir en viktig del i vårt internationella arbete så att vi både ger stöd vid katastrofinsatser, men även i det långsiktiga förändringsarbetet som gör skillnad i barns liv. Initialt har vi förbundit oss att stödja arbetet i tre år 2021-2023.

Ambitionen för Rädda Barnen på Åland är att vara ett förstahandsval för ålänningar som, genom att skänka pengar, vill ge stöd för barn som lever i en utsatt situation runtom i världen. Under året har den generella insamlingen fortsatt genom föreningens ca 80 månadsgivare. Vid jul såldes julkort till förmån till Katastroffonden. Styrelsen beslutade i december att använda en del av de internationella medlen för att stödja Rädda Barnens arbete i Jemen, Myanmar, Etiopien och Afghanistan. Öronmärkta insamlade medel har liksom tidigare år kanaliserats via vår moderorganisation Rädda Barnen Finland och Rädda Barnen Sverige.

3.2 Kill- och tjejgrupper i Litauen

Rädda Barnen på Ålands stöd till kill- och tjejgrupper i Litauen avslutas vid årsskiftet. Stödet till Rädda Barnen i Kelme, Litauen har bidragit till att stärka barnens självkänsla och förebygga att de blir utsatta för trafficking. Genom att skapa sammanhang har grupperna givit nya vänner, upplevelser, insikter och möjligheter. Under år 2020 etablerades ett samarbete med familjecentret Nedre i Vilnius för att säkra kvalitét och möjliggöra utbildning och handledning för ledarna. Under år 2021 slutfördes denna utbildning med stöd av ett arv.

4. Bilaga: Matris

Målsättningar, planerade åtgärder och förverkligande i förhållande till verksamhetsplanen 2021.

1.1 Organisation och medlemmar

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Öka kännedomen om Rädda Barnens barnrättsarbete hos privatpersoner, företag och föreningar. Informationen ska leda till ett ökat engagemang i form av fler antal medlemmar (privatpersoner) och fler som agerar för ett barnvänligare samhälle.	Sprida information och kunskap genom föreningens hemsida www.raddabarnen.ax, sociala medier och nyhetsbrev. Sända ut medlemsbrev två ggr/år till medlemmar och månadsgivare. Informera och diskutera aktuella ämnen på två medlemsmöten per år.	Medlemsantalet minskade från 385 till 357. En trolig orsak till minskningen är att den rekrytering av medlemmar som skett via Öppna förskolan nu inte längre sker. På hemsidan samlas information om föreningens verksamheter och barns rättigheter. Hemsida och sociala medier har uppdaterats regelbundet och nyhetsbrev har skickats ut. Under år 2021 ökade antalet personer som gillar Rädda Barnen på Ålands Facebook från 1663 till 1760 (följs av 1761). Föreningen Instagramkonto har 588 följare jämfört med 508 år 2020. Föreningen finns på Snapchat sedan december 2017 och har 190 följare jämfört med 203 år 2020 Medlemsbrev har skickats ut enligt plan.
Fler aktivt engagerade medlemmar	Utveckla former för ökat aktivt engagemang i föreningens barnrättsarbete. Arbetet sker tillsammans med och för medlemmarna. Vidareutveckla arbetet tillsammans med unga medlemmar där strukturer och rutiner skapas för att långsiktigt säkerställa unga barnrättskämpars plats i föreningen.	I direkt anslutning till vårmötet som på grund av coronapandemin hölls digitalt den 31 mars berättade verksamhetsansvarig Janina Björni om det viktiga barnrättsarbete som föreningen bedriver i verksamheten för socialt utsatta barn. Janina gav en inblick i vårt arbete med barn som lever i utsatta livssituationer och särskilt med fokus på de barn som är anhöriga till en sjuk vuxen.

1.1 Organisation och medlemmar fortsättning

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
<i>Forts. Fler aktivt engagerade medlemmar</i>	Vidareutveckla arbetet tillsammans med unga medlemmar där strukturer och rutiner skapas för att långsiktigt säkerställa unga barnrättskämpars plats i föreningen.	Även höstmötet hölls digitalt den 24 november och efter de stadgeenliga ärendena berättade Linda Lundberg om det viktiga barnrättsarbete som lekterapeut gör och hur det är att vara pedagog i sjukhusmiljö. Barnrättsarbete har fortsatt utvecklats för, av och med unga. En utmaning har varit att inte kunna organisera fysiska träffar för att på så sätt nå fler och bygga en grupp. Under året har ändå arbetet med "Åländska barns rapport till FN" färdigställts. Under året har Rädda Barnen-utbildare utbildat andra om barns rättigheter i digitala rekryteringsträffarna inför sommarjobbet samt på Rädda Barnens läger. På grund av coronapandemin har efterfrågan av fysiska workshops och utbildningar varit begränsad och därför har inga nya utbildare utbildats.

1.2 Organisation och styrelse

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Styrelsemedlemmars kunskaper tas tillvara för att på bästa sätt förverkliga föreningens mission och vision.	Fortsättningsvis sträva efter att aktivt dela upp ansvarsområden enligt styrelsemedlemmarnas egna intressen och kompetenser.	Arbetet i barnfondsutskottet inleddes i januari 2015 och har fortsatt under år 2021. Andra arbetsgrupper har bildats vid behov och upplöst när uppdraget är färdigt.
Styrelsemedlemmarna bereds möjligheter att öka sin kunskap inom Rädda Barnens arbetsområden.	Prioritera möjligheter att delta i utbildningar och besöka samarbetsparter och projekt som Rädda Barnen stöder.	Styrelsemedlemmarna har beretts möjligheter att öka sin kunskap om föreningens arbetsområden.
Stärka ungas perspektiv och delaktighet i styrningen av föreningen.	Två ungdomsrepresentanter invalda i styrelsen och deltar aktivt.	Samuel Dreyer och Julia Valkeapää har varit ungdomsrepresentanter och deltagit i styrelsens arbete och i andra sammanhang representerat föreningen.

1.5 Organisation och insamlingsarbete

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Fler privatpersoner och företag känner till Rädda Barnens arbete och vill bidra till föreningens arbete lokalt och internationellt.	Stärkt kommunikation kring relevanta verksamhetsområden, där det med tydlighet framgår att bidrag behövs och vad de används till.	Utvecklingen av hemsidan har fortsatt under 2021. Nu finns möjlighet att göra inbetalningar, bli medlem och betala deltagaravgift direkt på hemsidan. Under året har särskilt stödet till barnfonden ökat.

1.6 Information och PR produkter

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Ökad kännedom och kunskap om Rädda Barnens verksamhetsområden bland verksamheternas målgrupper och allmänhet.	Aktivt använda hemsida och sociala medier som informationskanal. Delta i publika evenemang utifrån relevansbedömning. Proaktivt arbeta gentemot åländsk media. Rädda Barnen-priset år 2021 delas ut.	Se ovan. Medverkan i Pride-paraden, uppmärksammade barnrättsveckan och Barnkonventionens dag, barnkonventionspilaternas aktiviteter, samt insamlingsaktiviteter. Media har under året bevakat föreningens verksamheter. Rädda Barnen-priset 2021 tilldelades Ålands handikappförbund vilket uppmärksammades av Ålands radio, Nya Åland och Ålandstidningen.
Skapa hållbara förändringar i barnrättsfrågor.	Identifiera och samarbeta/samverka med relevanta aktörer.	Under året har "Civilsamhällets arbetsrapport om barns rättigheter på Åland" färdigställts. Rädda Barnen har samordnat arbetet med rapporten som ger en grund för att arbeta vidare med de utmaningar som ännu finns i det åländska samhället när det gäller barnkonventionens efterlevnad. Arbetet med rapporten har skett i en process och genom dialog med olika föreningar vilket inneburit att kunskapen om barnkonventionen ökat. I samband med firandet av barnkonventionen 30 år på Åland samarbetade föreningen med Ålands handikappförbund, Röda Korset, grundskolan, landskapsregeringen och Ålands lagting. Goda relationer till kommuner, landskapsregering och myndigheter samt övriga civilsamhälle har möjliggjort samarbeten och samverkan för barnets bästa.

2.1 Lekterapi

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Barn och unga som står inför ingrepp och undersökningar kan förberedas både hemma och på sjukhuset med hjälp av material som stämmer in på åländska förhållanden.	Fortsätta utveckla material till förberedelse av olika ingrepp och undersökningar. Arbetet sker tillsammans med barn och unga, sjukhuspersonal, föräldrar och andra relevanta partner. Tillhandahålla egentillverkat förberedelsematerial så som filmer och bilder. Materialet används för att förbereda barn och unga inför undersökningar och läkarbesök.	Under året har arbetet med bildstöd fortsatt utvecklas. Nytt material tillverkas kontinuerligt för att varje barn ska förberedas på bästa sätt. Bildstöd används som komplement till olika vårdssituationer både i kallelser som skickas hem till familjerna men även i den direkta vården. Lektapeuten tillsammans med vårdpersonal tillverkar och använder bildstöd för att förtydliga sitt arbete så att såväl barn med kommunikationssvårigheter samt barn och familjer med annat hemspråk ska ha lättare att förstå och bli trygga i vad som händer i vården.
Få en välfungerande verksamhet för lekterapi under de begränsningar som covid-19 pandemin ger sjukvården.	Skapa en god lek- och förberedelsemiljö trots stängda lekrum. Uppdatera och förnya lekmaterial som är säkert för barn och unga att använda under strängare hygienrestriktioner. Jobba mer förebyggande med telefonkonsultation till familjer och vårdpersonal i situationer där det kan underlätta för barn och ungas vårdssituation trots fysiska begränsningar. renoveringstiden.	Coronapandemin har i perioder påverkat förutsättningarna för verksamheten. Pga. dålig inomhusmiljö i lekpaviljongen har den under året varit stängd och beslut om rivning togs på hösten 2021. Lekterapi har nu flyttats tillfälligt till en liten lokal utanför barnavdelningen. Där har lektapeuten enligt de förutsättningar som finns skapat en inbjudande lek- och förberedelsemiljö. Under de perioder verksamheten har begränsats pga av pandemin har lekterapi haft tätare kontakt med aktuella familjer för handledning via telefon. Även påbörjat ett förebyggande arbete mot primärvårdens hälsovårdare för att fortbilda dem i bemötande av rädda barn och ungdomar i vården. Arbetet på avdelningen har begränsats hela perioden då patienterna inte får vistas utanför vårdrummen. Där det finns behov av sysselsättning och eller förberedelse tar lektapeuten med sig anpassat material till vårdrummen.
Utforma en utförlig arbetsbeskrivning för lektapeutens arbete.	Sammanfatta och skriva en ändamålsenlig beskrivning om vilka uppgifter som ingår i lektapeutens arbete samt vilka kunskaper som behövs.	Hanterad.
Säkra barns rätt som anhöriga i enlighet med bla § 48 i hälso och sjukvårdslagen.	Finns som resurs i Rädda Barnens och ÅHS arbete med barn som anhöriga.	Har delvis förverkligats.

2.3 Barnens internet

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Barn och vuxna har uppdaterad kunskap om en sund och säker internet- och medieanvändning, vilket möjliggör till att en aktiv dialog förs mellan generationer samt att föräldrarna blir stärkta i rollen som medieföstrare. Barn blir bra medieanvändare och känner sig trygga att röra sig på olika digitala plattformar och får stöd.	Erbjuda lektioner och föreläsningar till åländska skolor; främst elever i årskurs 2, 4 och 6. Erbjuda lektioner till barn på dagis, ålder 5-7 år. Erbjuda dagis och lågstadieskolor föreläsningar i anslutning till föräldraträffar.	Genomfört lektioner i 16 av landskapets skolor. Totalt har lektioner hållits för 902 barn, varav 17 lektioner hölls helt digitalt. Genomfört besök på två dagis, träffat totalt 26 barn i åldern 3-6 år. Genomfört 1 föreläsning för föräldrar till barn på dagis. Totalt 10 personer deltog. Sammanlagt 145 föräldrar till barn i lågstadiet har deltagit i föreläsningar
Barn och vuxna får information och stöd kring nätrelaterade situationer och nätbrott.	Erbjuda råd och stöd till barn, föräldrar och professionella i frågor om nätrelaterad lagstiftning samt upprätthålla aktuell information till barn och vuxna på hemsidan och via sociala medier. Samarbeten med andra aktörer.	Lektioner om kroppslig integritet, barns rättigheter och lagen relaterat till händelser som kan ske på internet hölls i 11 högstadielklasser och på 1 barnledarutbildning i gymnasiet samt i 48 klasser i lågstadiet Verksamheten har nått 155 vuxna under olika föreläsningar om barns liv online. Enskilt stöd till barn och vårdnadshavare 2 st. Regelbundna uppdateringar på vår hemsida och sociala medier. Verksamheten har samarbetat med föreningar och Studerandehälsan.
Barn och ungas kunskap, erfarenheter och perspektiv i internet- och medierelaterade frågor tas tillvara och används som erfarenhetsexperter i arbetet.	Genom delaktighet samla barn och ungas åsikter och erfarenheter och förmedla dem till föräldrar och andra viktiga vuxna i barns närhet samt till maktbärare. Verksamheten deltar i föreningens ungdomsarbete för att få en fördjupad kunskap om vilka digitala plattformar som unga använder.	Verksamheten har med barnanpassade metoder kontinuerligt samlat barns expertis under lektioner. Barnens internet har varit delaktig i arbetet med ungdomskaffe och barnkonventionspiloter.
Föräldrar, professionella och andra viktiga vuxna som möter barn har kunskap om porrens skadeverknings på barn och unga och kompetens att prata och diskutera detta med barn och unga. Bidra till en offentlig diskussion om porrens påverkan på barn och unga.	Projektet #prataomporr	Verksamheten har haft flera föreläsningar för vuxna. Verksamheten har haft nätverksmöten med studerandehälsan samt startat samarbete med skolvårdar och skolcoacher i högstadiet och gymnasiet.

2.4 Barnkonventionsverksamhet

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Tjänstemän, personal och förtroendevalda har kunskap om barnkonventionen och dess grundläggande principer. Kommunal och landskapsförvaltning genomför barnkonsekvensanalyser vid beredning av budget, lagstiftning och andra ärenden som berör barn.	Upprätthålla kontakten med kommuner och landskapet för att erbjuda information och utbildning i barnkonventionen. Erbjuda handledning vid genomförandet av barnkonsekvensanalys. Sprida goda exempel på genomförandet av barnkonsekvensanalys.	Samarbete med landskapsregeringen och Mariehamns stad gällande barns delaktighet. Utbildningar om barnkonventionen ordnades om elevers delaktighet under Dialog 2021 och om inflyttade barns rättigheter under slutseminariet för projektet "En Säker Hamn". Civilsamhällets arbetsrapport om barns rättigheter på Åland samlar rekommendationer från civilsamhället till landskapet för att efterleva barnkonventionen. De digitala evenemang som ordnades den 25 mars spred information om barns rättigheter på Åland.
Barn och unga har kännedom om barnkonventionen och har en förståelse för och tillit till dess påverkan på samhället.	Erbjuda grundskolor och skolpersonal workshops om barnkonventionen. Projekt i samarbete med dagis/skola.	Föreläsning för elever som studerar till barnledare på yrkesgymnasiet. Inspirationsmaterial togs fram för skolorna för att prata om barns rapport till FN med barn och unga under barnrättsveckan. Workshop och material i samarbete med landskapsregeringen och Ålands ombudsmannamyndighet för personalen och barn inom barnomsorg för att säkerställa att barn får uttrycka sina åsikter i frågor som är viktiga för dem i den nya läroplanen för barnomsorg.
Ökad kännedom om barnkonventionen och barnrättsfrågor i samhället.	Uppmärksamma barnkonventionen 30 år på Åland 25 mars. Uppmärksamma barnkonventionens dag den 20 november. Skapa och sprida informationsmaterial om barnkonventionen. Med hjälp av en alternativrapport från civilsamhället till barnrättskommittén exemplifiera barns livssituation och lyft fram rekommendationer från barn och organisationer som arbetar med barn och unga. Erbjuda fortbildning gällande barn i kris.	Barnkonventionen 30 år på Åland uppmärksammades med två digitala evenemang och med viktiga diskussioner om barnrättsfrågor på Åland. Under barnrättsveckan i november uppmärksammades Barnkonventionen i sociala medier och med tips om pedagogiskt material som skickade till alla skolor. Civilsamhällets rapport om barns rättigheter på Åland, som sammanställer information om genomförandet av barnkonventionen från civilsamhällets perspektiv publicerades i mars. Under 2021 lämnade Rädda Barnen in totalt 5 olika remissvar/utlåtande och deltog i 3 olika höranden där barns livssituation exemplifierades och användning av barnkonsekvensanalys förespråkades.

2.4 Barnkonventionsverksamhet forts.

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Ökad kännedom om barnkonventionen och barnrättsfrågor i samhället fortsättning.	Erbjuda fortbildning gällande barn i kris.	En utbildning ordnades om barns rättigheter i krissituationer för frivilliga inom Frivilliga Räddningstjänsten. Under hösten 2021 gjorde Rädda Barnen en kartläggning om hur barn och familjer beaktas i arbetet med krisberedskap på Åland. Resultaten publiceras under våren 2022

2.5 Ungdomsverksamhet

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Möjliggöra för fler unga barnrättskämpar i föreningen och stärka dem som rättighetsbärare. Utveckla ungas kunskaper om barns rättigheter, påverkansarbete, demokrati och ledarskap.	Arrangera ungdomskaffe tillsammans med unga som berör aktuella frågor. Anställa sex barnkonventionspiloter under sommaren 2021. Erbjuda utbildarutbildning för unga om barns rättigheter samt möjligheter att hålla workshops och föreläsningar om temat för barn, unga och vuxna. Undersöka olika möjligheter för att öka ungas delaktighet i samhället, med speciell fokus på de grupper som inte så ofta hörs i samhället.	Två ungdomskaffe har arrangerats med barnkonventionspiloterna, om ungas psykiska hälsa och ungdomskaffe för ungdomar med skilda eller separerade föräldrar. Sex ungdomar anställdes av föreningen som barnkonventionspiloter. Rädda Barnens unga utbildare har utbildat andra om barns rättigheter i digitala rekryteringsträffarna inför sommarjobbet samt på Rädda Barnens läger. På grund av coronapandemin har efterfrågan av fysiska workshops och utbildningar varit begränsad och därför har inga nya utbildare utbildats. Rädda Barnen har samarbetat med Handikappförbundet och varit en resurs för Handikappförbundets ungdomsråd.

2.5 Ungdomsverksamhet

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Möjliggöra att unga barnrättskämpar i föreningen kan skapa ett eget forum för att organisera sig.	Stödja ungas organisering i föreningen, och möjliggöra att de kan arrangera egna aktiviteter i föreningens namn. Metoder, ramar och processer utarbetas i samklang med föreningens mission, vision och värdegrund. Handleda ungdomsmedlemmar i styrelsen under sin mandatperiod.	Föreningens Safe zone på Rockoff var inställd pga corona. Två styrelsemedlemmar under 18 år deltog i styrelsearbetet.
Föreningens unga verkar både lokalt och internationellt för barns rättigheter.	Bevaka internationella barn- och ungdomsfrågor och delta i de forum som intresserar unga medlemmar. Överlämna en egen barnrapport till FNs barnrättskommitté. Om stöd beviljas från UM görs en fördjupning i Agenda 2030, hållbarhetsagendan, global fostran och barnrättsarbete i en global kontext.	Rädda Barnen har delat information om olika möjligheter att engagera sig till de ungdomar som har varit med i föreningens aktiviteter. Åländska barns rapport till FN publicerades under våren och kommer att lämnas in till FN:s barnrättskommitté under året 2022. Stödet ansöktes inte.

2.6 Socialt utsatta barn

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Vuxna som möter barn som lever i en utsatt livssituation ska ha kunskap och rutiner för att fånga upp barnet och garantera det delaktighet och stöd samt hjälp vid behov.	I samarbete med ÅHS fortsätta se över befintliga rutiner och metoder, och vid behov introducera nya, för att fånga upp barnets behov av vård och stöd och garantera det tillräcklig vård och stöd i enlighet med barnkonventionen, barnskyddslagen, hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen. Erbjuda barnskyddets stödpersoner och stödfamiljer möjlighet att delta i nätverksträffar. Genom avtal med KST ordna kurs för stödpersoner och stödfamiljer (separat finansiering).	Fortsatt samarbetet med ÅHS kring barn som är anhöriga till vuxna patienter. Utbildning och en uppföljningsträff i Barns Rätt som Anhörig BRA, en samtalsmodell för samtal med barn som anhöriga, har ordnats (ÅHS finansiering). En broschyr som ger föräldrar och andra vuxna vägledning och stöd i hur man kan prata med och hjälpa barnet då en nära vuxen är sjuk har tagits fram pro bono i samarbete med Sonja Dolke. Nätverksträffar som stödpersoner och stödfamiljer har haft möjlighet att delta i har ordnats (se Familjevård). Kurs inom stödverksamhet har erbjudits KST och diskuterats. Kursen förverkligas våren 2022 (KST finansiering).

2.6 Socialt utsatta barn fortsättning

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Barn som anhöriga till sjuka och utsatta vuxna ska få stöd och möjlighet att träffa andra barn i samma situation.	Ordna sommarläger för barn som växer upp med en förälder eller annan vuxen i familjen som har psykisk ohälsa eller ett missbruk (i samarbete med österbottniska USM r.f och Folkhälsan på Åland r.f). Ordna gruppverksamhet för barn som växer upp med en förälder eller annan vuxen i familjen som har psykisk ohälsa eller ett missbruk. Bidra till att utsatta barn får förbättrade förutsättningar för delaktighet.	Förverkligat årets sommarläger på Sandö Sund i Vårdö i samarbete med Folkhälsan och USM r.f 21-24.6.2021. Sommarlägret inleddes med en dag för enbart åländska deltagare, sedan gemensamt läger med österbottniska ungdomar. Separat rapport har gjorts. Hållit en kamratstödsgrupp för barn i åldrarna 10-12 år. Sju deltagare och två ledare har träffats regelbundet 10 gånger samt haft en längre avslutningsdag tillsammans. Gruppen har utgått ifrån USMs Ninni-material i diskussioner och övningar, fikat gott, pysslat och lekt. Gruppen erbjuds återträffar våren 2022. Separat rapport har gjorts. All verksamhet ger barn och ungdomar möjligheter att träffa andra med liknande erfarenhet, veta att man inte är ensam och mer kunskap om sina rättigheter, sjukdomar, känslor mm. Under lägret bidrog de unga med tankar och åsikter till Rädda Barnens barnkonventionspilots material om barns mående.
Utsatta barns rättigheter stärks i lagstiftning och i praktiken.	Bedriva påverkansarbete. Bidra till Rädda Barnens remissarbete.	Rädda Barnen har aktivt arbetat för att synliggöra barn som är anhöriga till sjuka vuxna. Verksamhetsansvariga har skrivit svar på förfrågan om personaldimensionering enligt barnskyddslagen och deltagit i föreningens övriga remissarbete.
Familjehemsverksamheten på Åland utgår ifrån alla barns lika värde. Barnets bästa kommer i främsta rummet.	Söka och sprida riktlinjer, metoder och material (på svenska). Upprätthålla nätverk för familjehem. Bedriva påverkans- och utvecklingsarbete (särskilt genom samarbete med Kommunernas socialtjänst). Bidra till Rädda Barnens remissarbete och råd i enskilda frågor.	Pågående. Ordnat tre nätverksträffar för åländska familjevårdare (vuxna), varav två digitala. Ordnat två nätverksträffar (utfärdsdagar) för hela familjehemmet. Följt KST processen och bidragit med material som rör familjevård samt utbildningsoffert. Bidragit till Rädda Barnens remissarbete .

2.6 Socialt utsatta barn fortsättning

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Familjehemsplacerade svenskspråkiga barns rätt till väl förberedda och fortbildade familjehem garanteras.	Genomföra förberedande utbildning, och annan utbildning i enlighet med familjevårdarlagen vid behov på Åland, genom avtal med KST (separat finansiering). Erbjuda fortbildning i anslutning till övriga målsättningar (Svenskfinland).	Avslutat en kortare familjehemsutbildning (PRIDE Stödpare) för familjehem som redan har barn. Utbildningen bekostades av beställarna, två kommuner. Inlett en utbildning för blivande familjehem (PRIDE Förberedande utbildning). Utbildningen som fortsätter år 2022 bekostas av KST. Arrangerat träff för svenskspråkiga PRIDE handledare (utbildare) och där, i samarbete med Pesäpuu ry, informerat om innehållet i reviderat utbildningsmaterial som ännu finns endast på finska. Genom samarbete och påverkansarbete bidragit till att reviderat PRIDE utbildningsmaterial översatts till svenska. Möjliggjort att två åländska utbildare (PRIDE handledare) har fortbildat sig i kortvarig familjevård (LYPE). Ordnade föreläsningen Från kaos till lugnet – om tonåringar i familjevård med organisationen Maskrosbarn. Gratis deltagande för familjevårdare digitalt. Ordnade utbildning om traumamedveten omsorg och anknytning för familjehemslägrets vuxna deltagare. Deltagarna erbjöds att delta i två digitala utbildningsträffar på samma tema under hösten. Utbildningarna genomfördes i samarbete med Vasa familjevård.
Medvetenheten om och kunskapen kring familjehemsplacerade barns situation förbättras.	Bidra till att öka tillgången på/spridning av svenskspråkig information om familjehemsverksamhet och erfarenheter på Åland och i fasta Finland.	Samarbetat med aktörer på fastlandet i frågor som rör tillgång till material och språkvalitet. Bidragit till Rädda Barnens arbete med Civilsamhällets arbetsrapport om barns rättigheter på Åland. Rapporten är en grund till den kommande Alternativrapport till FNs barnrättskommitte från civilsamhället på Åland.

2.7 Utbildning och information

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Den svenskspråkiga familjehemsverksamheten i Finland stärks på längre sikt.	Ordna familjehemshelg 2021 för familjehem i Svenskfinland. Tillsammans med bl a Vasa stads familjevårdsenhet och Perhehoitoliiitto se på samarbetsmöjligheter för att stärka den svenskspråkiga familjevårdens ställning. Bedriva påverkansarbete.	Ordnat familjehemshelg (läger) på Åland för svenskspråkiga familjehem i samarbete med Vasa familjevård. 18 familjer, 70 deltagare. Aktivt deltagit i nordiska familjevårdsnätverket NOFCA. Deltagit i sakkunnigdagar inom familjevården (erfarenhets- och kunskapsutbyte, arr. RB/Förbundet för familjevård & Pesäpuu). Deltagit som utställare på stiftelsen Bensows barnrättsdag 2021.
Berörda barn och unga känner till sina rättigheter och har möjlighet att använda dem. Deras erfarenheter tas tillvara.	Söka strategier och metoder för att stärka i familjehemsplacerade barns och ungas möjlighet till delaktighet och för att ta tillvara deras erfarenheter.	Ordnat kamratstöd på svenska för ungdomar (ca. 12-17 år) i form av fyra digitala träffar i samarbete med Vasa familjevård. Rädda Barnens högskolepraktikant deltog i planeringen och var en av ledarna. Låtit översätta Pesäpuu ry:s handbok från unga med erfarenhet av placering till andra unga (klar 2022). Erbjudit barn och unga möjlighet att tillsammans med erfarenhetsbärare från organisationen Knas Hemma och detektiv (dockan) Maxida Grävling utbyta erfarenheter och lära sig mer om sina rättigheter under Familjehems-läget. Möjliggjort för tre svenskspråkiga utbildare (PRIDE handledare, en i Vasa och två på Åland) att genomgå Pesäpuu ry:s utbildning i gruppverksamhet för alla barn i familjehemmet (Meidän Sakki).

2.7 Utbildning och information

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Vuxna i barns närhet har relevant och uppdaterad kunskap inom sitt ansvarsområde.	Erbjuda kompetenshöjande utbildningstillfällen inom frågor som rör barnkonventionen och andra barnrättsfrågor. Upprätthålla, uppdatera och bjuda ut vårt bibliotek med litteratur och material om Barnkonventionen och ämnen som berör barn. Dela ut en föräldrarstödande bok med utgångspunkt i barns rättigheter.	Förverkligat inom respektive verksamhetsområde genom föreläsningar vid vår- och höstmöte. Föreningens bibliotek finns på Norragatan 13. Förverkligat. Den reviderade upplagan av "Leva med barn" utdelad, även på engelska.
Kvalitativt firande av Barnkonventionen på Åland 30 år och Åland 100 år.	Identifiera utbildningsbehov och planera genomförande med aktörer inom olika sektorer.	Rädda Barnen genomförde tillsammans med Ålands lagting, Ålands landskapsregering, Ålands ombudsmannamyndighet, Röda Korset, Ålands handikappförbund mfl. Två seminarium på årsdagen den 25 mars för att fira barnkonventionen 30 år på Åland. I firandet av Åland 100 har vi deltagit vid informationsmöten, bidragit i planering och i samarbete med andra deltar vi i firandet.

2.8 Ekonomiska bidrag och stöd

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Barn och barnfamiljer ska ha en skälig levnadsnivå. Stärka barnets och familjens möjligheter att utvecklas.	Bevilja bidrag till barn och barnfamiljer ur barnfonden. Använda den erfarenhet och perspektiv som samlas vid handläggningen av Barnfonden till att påverka och informera om ekonomisk utsatthet.	Bidrag beviljats löpande under året enligt inkomna ansökningar. Totalt beviljades 166 stöd som gav barn (86 flickor och 81 pojkar) som lever i ekonomisk utsatthet möjlighet till att delta i fritidsaktiviteter, få födelsedagspresent, kalasbidrag, upplevelser och stöd till skolrelaterade saker, enligt riktlinjerna i Rädda Barnens barnfond. Julklappar delades ut till 232 barn från 99 familjer. I år delades även ett särskilt matstöd ut på grund av coronapandemin. 131 matstöd till 101 familjer (114 flickor och 117 pojkar).
Elever vid träningskolan får en uppmuntran för sina studier.	Dela ut stipendier till samtliga elever i avgångsklassen vid Träningskolan.	Ett stipendium delades ut till elever som slutade högstadiet.

3. Verksamheter och projekt i världen

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Rädda Barnen på Åland vill även i fortsättningen vara ett första-handsval för ålänningar som, genom att skänka pengar, vill visa internationellt stöd med barn i utsatt position runtom i världen.	Sprida information om insamlingar och hur stödet gör skillnad genom etablerade kanaler så som hemsidan, medlemsbrev och sociala medier. Riktade insamlingar genom sparbössor, bankgiro, via hemsida.	Info gällande möjligheter att stödja Rädda Barnens arbete gick till givare via medlems- och givarbrev, sociala medier och insamlingsevenemang uppmärksammades även av media.
Främja ungas utveckling i Kelme genom att ge möjlighet till deltagande i tjej- och killgruppsverksamhet. Motverka trafficking.	Finansiera tjej- och killgrupper genom stöd från Rädda Barnens månadsgivare till och med juni 2021. Finansiera fortbildning för tjej- och killgruppsledarna i Kelme genom arv till internationella verksamheten. Utreda behovet av fortsatt stöd, i dialog med Rädda Barnen Kelme och se om det finns alternativa finansieringskällor för föreningens gruppverksamhet. Fatta beslut om hur Rädda Barnen på Ålands stöd till Rädda Barnen Kelme ska se ut. Beslutet fattats i en samlad kontext gällande det internationella arbetet.	Sex tjejgrupper och en killgrupp med totalt 51 flickor och 6 pojkar i ålder 12-18 år deltog under år 2021. Fyra ledare har varit ansvariga för grupperna och givits ett arvode för detta. Ett samarbete med Nendre familjecenter i Vilnius möjliggjorde utbildning för ledarna i Kelme hösten 2020 och våren 2021. Nendre fördelar även stödet till Rädda Barnen Kelme. Rädda Barnens stöd till Kelme avslutas år 2021. Rädda Barnen inledde ett utvecklingssamarbete i Indien för att motverka barnarbete. Arbetet görs genom Rädda Barnen Finland.